

Иван Вазов

Пребитото псе

I

Утрепано, пребито,
с пречупена нога,
то страшно, жаловито,
със кал и прах покрито,
квичеше до брега.

И вдигаше крачето
със мъка и със рев,
и сякаш на небето
показваше го, клето,
с моление и гнев.

Дълбока скръб гореше
във погледа му прост,
плачът му остър беше
и черна кръв шуртеше
из счупената кост.

II

Веднага дотърчаха
деца метежен рой.
„Удрете!“ – изкрещяха
и псето връхлетяха
пак камъни безброй.
И сред реката хладна
нещастното скочи –
от таз дружина жадна
за кръв и безпощадна
да се одалечи.

Но камъните жестоко
преследваха го пак
и кучето високо
със страх, с молебно око
ридайше кат челяк.

„В главата! Във главата!“ –
бе общият ответ

и с весел смях децата
му дупчеха месата
със удари безчет.

Те имаха надмощье,
не даваха му срок,
крещяха: „Още! Още!“ –
и гледаха как то ще
погъне в бързий ток.

III

И аз, мечтател бледен,
присъствувах тогаз
на този вик победен,
но тоя стон последен
и паднах в мисли аз:
Детето е о боже,
душа незлобна йощ –
и то е ангел тоже, –
но кой успя да вложи
за злото в него мощ?

Кой таз невинна младост
способна я стори
в плачът да чува радост,
в кръвта да сеща сладост –
да пей и да мори?

Закон на естеството,
фатален, лют закон!
Зародишът на злото
е турен под челото
като един нагон.

От първата минута,
при първите зари,
душата в мрака лута
и слаба, малка, люта,
за жертви веч гори.

При първа още крачка

детето – ангел благ –
за радост, за играчка
мравунчицата мачка
със мъничкий си крак;

ил бедната мушица
на пламъка я тлей,
ил божията птица
с безгрешна си ръчица
я дави и се смей.

Кой даде му таз жажда
за злото във светът,
та йощ кога се ражда,
веселие угажда,
че другите ще мрът?

Отде във себе има
тоз мрачния залог?
Отде примери взима?
Как може херувима
да бъде тъй жесток!

Но мъдростта немее
пред тоз въпрос проклет
и разумът не смее
тъматата да разсее,
и нямам аз ответ.

Мълчат! И само псето,
дух тъмен и злочест,
квичеше в кръв облото
и своя към небето
изпращаше протест.

То викаше: „О, спрете,
о, чакайте сега!
Над мене се смилете,
да мра ме оставете
със моята тъга.
Меса ми са раздрани.
За мене черна смрът

тук скоро ще настане,
но мойте нови рани
ужасно ме горят!

Ох, страшно е да гина
в вълните, що бучът!
Треперя, тъна, стена!
Ох, дайте да почина
на сухо, на брегът.

Какво ви съм сторило?
За път ви виждам пръв!
В що вас съм увредило,
та леете в беснило
невинната ми кръв?

И аз, създање клето,
обичам божий свят,
да припам по полето,
да гледам към небето,
да дишам благодат.

И ази с радост срящам
зората, утрен час,
що е добро, угаждам,
кат вази болки сящам,
и повече от вас!

Ах, моля ви, ах, спрете,
безжалостни деца!
Така ме не мъчете,
злодеи, престанете,
злодеи без сърца!“

Тез думи псето вешо
че казваше, сфанѝх
и друго още нешо,
дълбоко и зловешо,
което не разбрах.

Тогава се затекох,
смутен до глъбини,
и битката пресекох,
и кучето извлекох
из мътните вълни.

И мокро, тръпно, кално
и с кървава глава,
животното страдално
изтегна се печално
въз новата трева.

И тоз символ на вярност,
във мен като опря
взор пълен с лучезарност,
с укор и благодарност,
трагически умря!

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Мартин Митов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4840>]